

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ.

{	ระหว่าง	บริษัท ก.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
		บริษัท จ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ก. จำกัด ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐาน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ก. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ด้วยมูลค่าทุนจดทะเบียนจำนวน x บาท ประเภทธุรกิจ ๔๙๓๓๙ การขนส่งสินค้าอื่น ๆ ทางถนน มีรายได้รวมในปี ๒๕๖๓ จำนวน x บาท โดยมีผู้ถือหุ้นจำนวน ๓ ราย ได้แก่ (๑) บริษัท อ. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x (๒) นาย จ. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x (๓) บริษัท ว. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x และ (๔) นาย ว. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x และกรรมการบริษัท คือ (๑) นาย จ. (๒) นางสาว พ. (๓) นาย ว. และ (๔) นาย ธ.

๑.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท จ. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ด้วยมูลค่าทุนจดทะเบียนจำนวน x บาท ประกอบธุรกิจโดยการลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) ซึ่งยังไม่มีรายได้ในปี ๒๕๖๓ โดยมีผู้ถือหุ้นจำนวน ๓ ราย ได้แก่ (๑) บริษัท ฮ. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x (๒) นางสาว พ. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x และ (๓) นางสาว ส. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x และกรรมการบริษัท คือ นาย จ. ทั้งนี้ บริษัท จ. ถือหุ้นในบริษัทอื่นที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน จำนวน ๑๑ ราย ที่ประกอบธุรกิจให้บริการขนส่งพัสดุ

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

บริษัท ก. ได้กระทำการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท จ. จำนวน x หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๘ โดยคิดเป็นมูลค่า x บาท เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจบริษัท จ. มีผู้ถือหุ้น คือ (๑) บริษัท ก. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ ๙๙.๙๘ (๒) นาย จ. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x และ (๓) นาย ว. ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ x โดยกรรมการบริษัท คือ นาย จ.

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ พบว่า บริษัท ก. ประกอบธุรกิจให้บริการขนส่งพัสดุ ส่วนบริษัท จ. ประกอบธุรกิจโดยการลงทุนในบริษัทอื่น (Holding Company) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของบรรดาผู้ประกอบธุรกิจที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันกับบริษัท จ. พบว่า บรรดาผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวประกอบธุรกิจให้บริการขนส่งพัสดุ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน คือ ตลาดบริการขนส่งพัสดุ

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องเนื่อง (Relevant Product Market)

ธุรกิจบริการขนส่งพัสดุมีลักษณะการประกอบธุรกิจที่ผู้ให้บริการจะขนส่งเอกสารหรือสิ่งของจากจุดให้บริการจุดหนึ่งไปยังสถานที่รับพัสดุตามที่ตกลงกับผู้ใช้บริการไว้ โดยอาศัยเครือข่ายระบบขนส่งพัสดุของตนเองในการขนส่งพัสดุ และสามารถติดตามสถานะการขนส่ง รวมถึงการให้ประกันการให้บริการในกรณีที่พัสดุสูญหายหรือเสียหายจากการให้บริการ โดยทั่วไปพัสดุสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด ได้แก่ พักขนาดเล็ก ซึ่งมีน้ำหนักไม่เกิน ๓๑.๕ กิโลกรัม และพัสดุน้ำหนักใหญ่ ซึ่งมีน้ำหนักมากกว่า ๓๑.๕ กิโลกรัม ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับสากลที่ใช้ในการพิจารณาของคณะกรรมการยุโรป (European Commission) ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจมีการให้บริการขนส่งพัสดุเฉพาะพัสดุน้ำหนักเล็ก

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability) พบว่า ธุรกิจบริการขนส่งพัสดุน้ำหนักเล็กมีความใกล้เคียงกับธุรกิจบริการขนส่งตามความต้องการ (On-Demanded Delivery) ซึ่งเป็นการให้บริการด่วนภายใน ๑ ชั่วโมง ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยเน้นผู้ให้บริการที่ต้องการขนส่งสิ่งของแบบด่วนในทันที ตัวอย่างผู้ให้บริการ เช่น Lineman GrabExpress และ Lalamove เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การขนส่งตามความต้องการดังกล่าวไม่สามารถทดแทนบริการขนส่งพัสดุน้ำหนักเล็กได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านขอบเขตพื้นที่การให้บริการที่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่เฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑล และมีอัตราค่าบริการสูง อีกทั้งกลุ่มผู้ให้บริการเป็นคนละกลุ่มกัน จึงไม่สามารถทดแทนกันได้ในมุมมองของผู้ใช้บริการ และไม่เป็นส่วนหนึ่งของขอบเขตตลาดในการรวมธุรกิจครั้งนี้ นอกจากนี้ ยังไม่พบการให้บริการขนส่งพัสดุในรูปแบบอื่นที่มีความใกล้เคียงกับการให้บริการขนส่งพัสดุน้ำหนักเล็ก เมื่อพิจารณาจากเหตุผลด้านลักษณะ

สิ่งของที่จัดส่ง ด้านราคาค่าบริการ และด้านรูปแบบการให้บริการ ดังนั้น ในมุมมองของผู้ใช้บริการ การให้บริการขนส่งแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน และไม่สามารถทดแทนกันได้

เมื่อพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability) พบว่า ผู้ให้บริการขนส่งพัสดุแต่ละขนาดแต่ละประเภทมีลักษณะการประกอบธุรกิจที่แตกต่างกัน โดยผู้ให้บริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กจำเป็นต้องมีจุดบริการรับพัสดุ (Drop-off) มีแพลตฟอร์ม (Platform) และมีระบบติดตามกระบวนการขนส่งพัสดุ แต่ผู้ให้บริการขนส่งตามความต้องการไม่มีจุดบริการรับพัสดุ และมีการใช้พาหนะในการขนส่งที่แตกต่างกัน ถ้าเป็นผู้ให้บริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กจะใช้รถกระบะหรือรถบรรทุก ๔ ล้อ ในการขนส่ง สำหรับการขนส่งตามความต้องการจะใช้รถจักรยานยนต์ในการขนส่ง ทำให้ผู้ให้บริการขนส่งตามความต้องการไม่สามารถเปลี่ยนมาให้บริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็ก โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญได้ อันเนื่องมาจากมีต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจสูง นอกจากนี้ ยังไม่พบการให้บริการขนส่งพัสดุในรูปแบบอื่นที่มีความสามารถในการเปลี่ยนมาให้บริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กได้ โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้น (Potential Competition) พบว่า ในปัจจุบัน ธุรกิจบริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กของประเทศไทยที่ผ่านมามีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด จากการขยายตัวของตลาดอีคอมเมิร์ซ (E-commerce) ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่หันมาซื้อขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ทั้งช่องทางแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Marketplace) เว็บไซต์ (Website) และช่องทางโซเชียลมีเดีย (Social media) ซึ่งธุรกิจบริการขนส่งพัสดุทำหน้าที่ส่งมอบสินค้าจากผู้ขายไปสู่ผู้บริโภคที่ซื้อขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งนี้ ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์บางรายมีบริการขนส่งพัสดุด้วยตนเอง อาทิ Lazada และ Shopee โดย Lazada จะให้บริการขนส่งเฉพาะผู้ที่ทำธุรกรรมการซื้อขายผ่านแพลตฟอร์มของตนเอง และไม่มีจุดบริการรับพัสดุ (Drop-off) แต่สำหรับ Shopee ไม่จำกัดการให้บริการขนส่งเฉพาะผู้ที่ทำธุรกรรมการซื้อขายผ่านแพลตฟอร์มของตนเองเท่านั้น โดยมีการให้บริการกับผู้ขายสินค้าผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย และมีจุดบริการรับพัสดุ ถึงแม้ว่า บุคคลทั่วไปที่ต้องการขนส่งพัสดุอาจจะไม่สามารถใช้บริการขนส่งพัสดุดังกล่าวได้ แต่การให้บริการขนส่งพัสดุโดยผู้ให้บริการแพลตฟอร์มส่งผลกระทบต่อระดับการแข่งขันในตลาดธุรกิจบริการขนส่งพัสดุอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการซื้อขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทสำคัญในธุรกิจบริการขนส่งพัสดุ ทำให้การที่ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มมีบริการขนส่งพัสดุด้วยตนเองย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ให้บริการรายอื่นในตลาดธุรกิจบริการขนส่งพัสดุ ดังนั้น ขอบเขตตลาดบริการขนส่งพัสดุจะรวมถึงการให้บริการขนส่งพัสดุโดยผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์

๕.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

ขอบเขตพื้นที่การให้บริการขนส่งพัสดุโดยทั่วไปนั้น ผู้ใช้บริการสามารถเลือกจุดบริการรับพัสดุที่ต้องการขนส่งสินค้าหรือพัสดุได้ทั่วประเทศ ประกอบกับผู้ให้บริการขนส่งพัสดุดังกล่าวมีการให้บริการที่ครอบคลุมทั่วประเทศ ดังนั้น การพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาในระดับประเทศ จึงจะเหมาะสมกับสภาพการแข่งขันที่เกิดขึ้นในตลาดบริการขนส่งพัสดุ

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาดบริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กในระดับประเทศไทย ที่รวมถึงการให้บริการขนส่งพัสดุโดยผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากการให้บริการขนส่งพัสดุโดยผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ส่งผลกระทบต่อระดับการแข่งขันในตลาดบริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กซึ่งเป็นไปตามที่คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้มีการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดบริการขนส่งพัสดุนขนาดเล็กไว้ในกรณีการแจ้งผลการรวมธุรกิจ เลขที่ รธ.๑/๐๐๑๕/๒๕๖๔

๖. ส่วนแบ่งตลาด

ส่วนแบ่งตลาดบริการขนส่งพัสดุขนาดเล็กในประเทศไทยพิจารณาจากรายได้ในปี ๒๕๖๓ เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า บริษัท ก. และบริษัท จ. มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ร้อยละ x และ x รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวมิได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรกในตลาดฯ ซึ่งภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ก. มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ x ทำให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรกในตลาดฯ แต่เนื่องจากอัตราการกระจุกของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) มีค่าร้อยละ ๕๙.๘๑ จึงไม่เข้าข่ายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นประการแรก คือ การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. มีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่บริษัท ก. (ผู้ประกอบการที่กระทำการรวมธุรกิจ) ได้ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท จ. (ผู้ประกอบการที่ถูกรวมธุรกิจ) ในสัดส่วนร้อยละ ๙๙.๙๙ ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด ซึ่งเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่นตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นลำดับถัดมา คือ บริษัท ก. และบริษัท จ. มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือไม่

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า นาย จ. เป็นหนึ่งในกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท ก. และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท จ. แต่เพียงผู้เดียว คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาประเด็นความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. แล้ว มีความเห็นดังนี้

กรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียงข้างมาก พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้นาย จ. จะเป็นหนึ่งในกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท ก. และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท จ. แต่เพียงผู้เดียว แต่ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ก. ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัท จ. ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่มีอำนาจควบคุมเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมทั้งไม่มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการในบริษัท จ. ตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริงข้างต้นแล้ว บริษัท ก. และบริษัท จ. จึงไม่เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ซึ่งจะถือว่าเป็นผู้ประกอบการที่มีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑

กรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียงข้างน้อย พิจารณาแล้วเห็นว่านาย จ. เป็นหนึ่งในกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันแทนบริษัท โดยบริษัท ก. กำหนดให้กรรมการซึ่งลงนามผูกพันบริษัทได้ คือ กรรมการสองคนลงลายมือชื่อร่วมกัน และประทับตราสำคัญของบริษัท โดยกรรมการหนึ่งคนต้องเป็น นาย จ. ซึ่งบริษัทฯ มีจำนวนกรรมการทั้งหมดจำนวน ๔ คน และนาย จ. เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันแทนบริษัท จ. แต่เพียงผู้เดียว และแสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในข้อ ๓ “ความสัมพันธ์กันทางนโยบาย” หมายความว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการตั้งแต่สองรายขึ้นไป ที่มีแนวทาง นโยบาย หรือวิธีการในการบริหาร การอำนวยการ หรือการจัดการธุรกิจ ที่อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน หรือความหมายของอำนาจสั่งการที่มีด้วยกัน ๔ ข้อนั้น กรณีนี้ตีความว่าน่าจะเข้าข่ายเรื่องความสัมพันธ์กันทางนโยบาย ที่มีใช้อำนาจสั่งการตามข้อ ๓ ที่นิยาม “อำนาจสั่งการ” ของประกาศดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงตามความสัมพันธ์ทางนโยบายของนาย จ. พบว่า บริษัท จ. ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยมีสถานประกอบการที่เป็นสำนักงานแห่งใหญ่ โดยมีที่ตั้งอยู่เลขที่และชั้นเดียวกันกับบริษัท ก. และเมื่อพิจารณาเรื่องใบอนุญาตทำงานของนาย จ. ที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ นั้น จะเห็นว่า นาย จ. มีฐานะเป็นลูกจ้างของบริษัท ก. ก่อนการก่อตั้งของบริษัท จ. ดังนั้นจึงมีความเห็นว่า นาย จ. เป็นตัวแทนของบริษัท ก. ให้เข้ามาดำเนินการด้านบริหารในบริษัท จ. ซึ่งถือว่าผู้ประกอบการทั้งสองรายมีสถานะเสมือนเป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน กรณีนี้จึงถือเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามมาตรา ๕๑ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงไม่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

สรุปการพิจารณาประเด็นความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ กรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียงข้างมากพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ก. และบริษัท จ. ไม่เข้าข่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นประการถัดมา คือ การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. อาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ หรือไม่

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดบริการขนส่งพัสดุขนาดเล็ก เมื่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท ก. และบริษัท จ. มิได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดในตลาดบริการขนส่งพัสดุขนาดเล็ก เนื่องจากมีส่วนแบ่งตลาดในปี ๒๕๖๓ ไม่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ และมิได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปี ๒๕๖๓ รวมกันเกินกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศดังกล่าว ซึ่งภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ก. มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ x อันทำให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรกในตลาดฯ แต่เนื่องจากอัตราการกระจุกของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) ร้อยละ ๕๙.๘๑ จึงไม่เข้าข่ายหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ต่อมาเมื่อพิจารณารายได้ในตลาดบริการขนส่งพัสดุขนาดเล็ก พบว่า บริษัท ก. และบริษัท จ. มีรายได้รวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท จึงถือว่าการรวมธุรกิจครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญ ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

เมื่อการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดบริการขนส่งพัสดุขนาดเล็ก กรณีนี้จึงเข้าข่ายที่จะต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ บริษัท ก. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถือเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าโดยกรรมการเสียงข้างมาก มีมติรับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ก. และบริษัท จ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕